

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

OPETTAJANKOULUTUSLAITOS

Pvm 27.11.2025

TIEDOTE TUTKIMUKSESTA

1. Pyyntö osallistua tutkimukseen

Sinua pyydetään mukaan tutkimukseen *ARGH – Argumentointi hallussa? Peruskoulun päättävät nuoret mediatekstien tulkitsijoina ja tuottajina*, jossa tutkitaan 9.-luokkalaisten taitoa tulkita ja tuottaa mielipidetekstejä. Lisäksi tarkastellaan, missä määrin esimerkiksi lukutaito sekä luku- ja kirjoitusharrastuneisuus ovat yhteydessä mielipiteen kirjoitustaitoihin.

Tämä tiedote kuvaa tutkimusta sekä sitä, mitä siihen osallistuminen sinun kannaltasi tarkoittaa. Tietosuojailmoituksessa kerrotaan henkilötietojesi käsittelystä. Tämä tiedote sekä nuorille laadittu lyhyempi versio ja tietosuojailmoitus löytyvät myös ARGH-tutkimuksen nettisivuilta (linkki tulossa joulukuussa 2025).

Tutkimukseen osallistuminen edellytyksenä on, että olet 9. luokalla ja täyttänyt 15 vuotta.

Tutkimukseen osallistuu noin 400 9.-luokkalaista ja 10 suomen kielen ja kirjallisuuden opettajaa.

Tämä on yksittäinen tutkimus. Sinuun saatetaan kuitenkin ottaa uudelleen yhteyttä, jos aineistoa kerätään tähän tutkimukseen seuraavan kerran, mikäli et peruuta osallistumissuostumustasi tutkimukseen.

2. Vapaaehtoisuus

Tähän tutkimukseen osallistuminen on vapaaehtoista. Voit kieltäytyä osallistumasta tutkimukseen, keskeyttää osallistumisen tai peruuttaa jo antamasi suostumuksen syytä ilmoittamatta milloin tahansa tutkimuksen aikana. Siitä ei aiheudu sinulle kielteisiä seurauksia. Sinua ei aseteta eriarvoiseen asemaan koulussa, jos et halua osallistua tutkimukseen.

Keskeyttäessäsi tutkimukseen osallistumisesi tai peruuttaessasi antamasi suostumuksen, sinusta siihen mennessä kerättyjä tietoja ja näytteitä käytetään osana tutkimusaineistoa, kun se on välttämätöntä tutkimustulosten varmistamiseksi.

3. Tutkimuksen kulku

Tutkimuksessa tehdään koulupäivän aikana tutkimustehtäviä kahden oppitunnin ajan kevään 2026 aikana. Ajankohdat sovitaan yhdessä opettajan kanssa. Oppilaiden tehtävät sisältävät kirjoitustehtävän ja lukutaidon tehtäviä. Tämän lisäksi sinua pyydetään vastaamaan lyhyeen kirjoittamista ja lukemista koskevaan kyselyyn. Tehtävät ja kyselyt ovat suomenkielisiä.

- Kirjoitustehtävässä oppilaat kirjoittavat mielipidetekstin hyödyntäen pohjatekstiä. Osa luokista kirjoittaa tekstin käsin ja osa tietokoneella. Kirjoitustehtävään on varattu yksi oppitunti.
- Toisella oppitunnilla oppilaat tekevät kaksi lukemisen tehtävää ja vastaavat kyselyyn.

Opettajaa pyydetään vastaamaan lyhyeen kyselyyn (1 sivu) koskien omia ja luokan taustatietoja.

4. Tutkimuksesta mahdollisesti aiheutuvat hyödyt

Tutkimukseen osallistuvien koulujen opettajat saavat koonnin keskeisistä havainnoista. Tutkimukseen osallistuminen hyödyttää oppilaiden kirjoitustaidon tutkimusta ja kirjoitustaidon tukikeinojen kehittämistä.

5. Tutkimuksesta mahdollisesti aiheutuvat riskit, haitat ja epä mukavuudet sekä niihin varautuminen

Tehtävät ovat tavallisia koulutehtäviä. Tutkimukseen osallistumisesta ei aiheudu osallistujille riskejä, haittoja tai epä mukavuuksia.

6. Tutkittavien vakuutusturva

Jyväskylän yliopiston tutkimuksiin osallistuvat tutkittavat on vakuutettu tutkimuksen ajan ulkoisen syyn aiheuttamien tapaturmien, vahinkojen ja vammojen varalta. Tapaturmavakuutus on voimassa tutkimuksissa ja niihin välittömästi liittyvillä matkoilla.

7. Osallistumispalkinnot ja matkakustannusten korvaukset tutkittaville

Oppilaalle annetaan tutkimukseen osallistumisesta makeisen.

Opettajat saavat tutkimuksen tuloksista laadittavan raportin.

8. Tutkimuksen rahoitus

Tutkimuksen rahoittaa Media-alan tutkimussäätiö.

Tutkimuksen rahoitus on myönnetty tutkimussuunnitelman perusteella. Rahoittajalla ei ole osuutta tutkimuksen suunnitteluun, eikä se vaikuta tietojen keruuseen ja analysointiin, julkaisupäätöksiin tai käsikirjoitusten valmisteluun.

9. Sidonnaisuudet

Tutkimuksella tai tutkijoilla ei ole sellaisia sidonnaisuuksia, jotka voisivat vaikuttaa tutkimuksen riippumattomuuteen.

10. Tutkimustulokset ja niistä tiedottaminen

Tutkimuksen tuloksista laaditaan raportti Media-alan tutkimussäätiön käyttöön. Lisäksi tutkimuksesta valmistuu tieteellisiä julkaisuja, opinnäytetöitä sekä konferenssi- ja seminaariesityksiä.

Välitämme tietoa tuloksista myös yhteistyökumppaniemme (Kansallinen koulutuksen arviointikeskus [Karvi], Finnish Reading Association, Lukukeskus, Mediakasvatusseura, Uutismedian liitto, Suomen kielen ja kirjallisuuden opettajat ry, Niilo Mäki Instituutti) kanavien kautta, sosiaalisessa mediassa, opettajien täydennyskoulutuksissa ja päättäjille esimerkiksi politiikkasuositusten muodossa. Tutkimuksen tuloksia tullaan käyttämään myös yliopistolla opetuksessa. Tutkimusaineisto raportoidaan aina siten, ettei oppilaita voida tunnistaa yksilöinä.

11. Tutkimusaineiston käyttö tutkimuksen päätyttyä

Tutkimuksen päätyttyä tutkimusaineisto pseudonymisoidaan eli oppilaan tai opettajan tunnistamisen mahdollistavat tiedot (nimi, koulu, luokka) muutetaan numerotunnisteiksi. Pseudonymisoitu tutkimusaineisto jää tutkimusryhmän haltuun ja sitä käytetään tieteellisiin tarkoituksiin.

12. Lisätietoja antavat

Jenni Ruotsalainen, tutkijatohtori, tutkimuksen johtaja
040 805 4493
jenni.m.ruotsalainen@jyu.fi
PL 35, 40014 Jyväskylän yliopisto

Mari Hankala, lehtori
040 502 8174
mari.hankala@jyu.fi
PL 35, 40014 Jyväskylän yliopisto

Merja Kauppinen, yliopistonlehtori
040 805 3334
merja.a.kauppinen@jyu.fi
PL 35, 40014 Jyväskylän yliopisto